

Sveriges Rikles Ständers

Uff them frijwilligen och
eenhålleligen samtyckt och
beslutet/

Deti ¹⁶⁰⁴ i Örökping then 22 Martij
rimäktige
Åhr &c.

1604.

Tryckt i Stockholm/ off Andrea Gutterivitz.

A-4136

9584.

Bibliotek
Lund
Dokt. nr. 100
1925:488
9584

13988670

Effter-

skrifne Sveriges Rikess Rådhoch
Ständer/ Grefwar/Frijs.
Herrer/ Biscoper/ Adell/

Presterstat/ Krijgzbefahl/ Borgerstat och menige Alunoge/ som uppå
thenne beramede och nu igenom Gudz nädige tilhielp/ väl håldne och
öfverståndne Rijstdagh här vthi Morköping hafwe warit försam-
blade/ både fulmächtig/ och här medh för allom bekänne/ at eff-
ter then Stormächtige Högborne Furste och Herre Her CARL
Sveriges Rikess vthkorade Konung och Arffurste/ Hertig til Su-
dermanneland/ Närache och Värmeland/ vår nädigste Furste och
Herre/ hafwer genom sine dñe Bress och Mandater latit os vthi alle
Landzändar här i Rijket förenimme/ huruledes såsom thetta wårt
läre Fädernesland blifwer på thet illistigeste och fiendtligeste effter-
trachat/ både aff inlenste och vthlenste/ Så at hvor the månge stäm-
plingar och Practiker som emoot Rijket och alle thes trogne inbygge-
re förhänder hafwes/ serdeles vtaff Konungen vti Påländ/ och en hoop
Swenske affälliger och Förrädare/ som os häl endt tilskynde/ och
hwarken edh/ ord eller åhra acht/ icke blifwe medh tidsigt rådh och
alswarsamme medel i tjdh förekemme/ då wil ther affi längden följe
alles wåres/ (het Gudh nädeligen affwende) fördärf och undergång.
Och förhenstul sā hafwer H. S. M: affos begåret/ såsom och tilsagdt
och förmanet/ at wij skulle til then 6. Februarij/ som nu näst föreliden
är/ ware tilstades här vthi Morköping/ och gifwe och meddele H. S. M:
wårt rådhsamme betänkiande/ vthi the saker som os kunne förestälte
warde. Hwarfore hafwe wij såsom dörsammi undersåter/ emoot wår
räfte

lätte och laglige aff Gudi tisförordnade öfverheet/cätter of effter H: F: M: des wilie och besafning/och thet så myckit heller/effter wij hafwe förummit/at thet på heele Rijksens/så wäl som wär egen wälfärd/hafwer warit myckit anleget / och of til thenne berammide Rijkdagh försöget/och om alle saker som här hafwe warit of förestälte / at berädslå och öfverväg/samsatt och förenat/som här effter följer och elliest vhi then förmynede Arssdreening/som här gjord är / finnes ware förmålt.

Först/ Andoch wär allernädigste Furste Herre/ Hertigh Carl/etc. hafwer til thet högsta/nu säsem tisfrende/besvaret sigh/ at H: F: M: för the mängde stadelige och farlige Practiker/som H: F: M: dageligen spdr och förnimmer / både emeot sigh och Rijket förhänder hafwes/aff en hop orolige och åhresörgâne Mennistier/som hwarken Bress eller Segel / ord eller åhre achte / icke wil eller kan Rijksens Regering längre förestå / vhan flagit of före thenne tvenne medel hvad heller wij wille förläka of medh Konungen i Väland/then wij så offta hafwe sagdt of ifrå / eller och tage then Högborne Furste och Herre/Her MAHAN Sveriges Rijkes Väffurste/ hans Furstlige M: des före Broderson/ til wär Herre och ...nung / så wil H: F: M: ware ther medh tilfridz / och blifwe then vngt Furste Hertigh Johan biständigh i Regementet. Så andoch Gudh weet / at of si wäl sem H: F: M: intet ringa til hiertat går / at Konung SIGISMUND DILS i Väland/ skulle så wijs hafwa latit sigh förföre/ at han skulle hafwe gifwit orsaak/ thet wij skulle nöddas at stile honom och hans effterkommande/ ifrå then Rätt/som Gndh och Maturen honom vnde och gifwit hafwer/och wäre Föräder så wäl som wij sielfwe then Kunglig familie welwilligen och medh berädd modh opdraget haffue. Men althen stundh wij dagheligen förnimmie off thet mykne onde som han of uppå alle sijder tilskunder / at hoos honom at ingen härring til at förmode/vhan thet wit skole honom igen anamme/då förde wij of wisselingen och alle wäre effterkommande så och heele Rijket / vhi itt ewigt fördressi både til lijff och sial / therföre Gudh of nadeligen beware. Och förehenkelså kunne wij icke/ en heller wele wij ndgen sinn lenna honom eller hans Arswinger för wäre regerende Herrer/vhan opföra honom / nu säsem offte tisfrende / all huldstap/trostap och manstap/och wele medh thet förste/ aff Truycket late vthgå/hwad laglige och stâlige orsaker som wij ther til hafft hafwe/ at wij of skiedes ifrå

3.
ifrå honom affsagdt och stildt hafwe / hvilke of förhoppe/ at ingen Nation, Folk eller Konungerijke/hwad Nampa the hâlst hafwe kune/ eller någon Person/ hâgh eller lågh/ skal kunna egilla/vthan fast mehra medhlyjdande medh of hafwa/och sigh förvandra/at wij så länge hafwe kunnat under itt sådant Regemente/vthärda. Och andoch wij wäl moste bekenna / at ingen effter Arsslinien åt närmere effter Konung Sigismundo och hans Barn / til thetta Rijkes Regering/ än then högborne Furste och Herre/ Hertigh Johan : Dech likväl effter H: F: M: sielf sin Rätt hafver frijwilligen vhi wär närtware wedersaker/och sigh förtkaret / at han ingalunde wil/ antingen nu eller i framtiden legge sigh op emoot thet som vhi Linköping hafwer warit beslutet / och wij här åter på nytt hafwe approberet och gillet/vthan opdraget wär nädigste Furste och Herre/Hertigh Carl/etc. och H: F: M: des manlige lijff Arswinger samme Rättigkeit / och begeret at H: F: M: Rijksens Regering op sigh tage wil/effter som then Oration lydde/ som H: F: M: then 6. Martij i nägre Ständers närtwaru til then Stormechtige Högborne Furste Hertigh Carl/etc. sielf mundtligan hadde/ såsom och lofwer och tilsagt/ at han wil hålle dihöfwer then Arssdri. sig och thet Beslut som här gjordt är/ hvilket H: F: M: sielf medh of understrifvit haffuer/och ther emeot aldrigh någon tisdh handle/with sin Arssdrâk förbrytelse/ som han til Sveriges Rijke effter samma Arssdreening/ såsom och til Furstendomme och Arssuegodz haffuer : Thehlikes at han aldrigh wil inlate sigh i nägre Tractater eller handlinger medh Konung Sigismundo i Väland/ och hans barn och effterkommande/vhan så them effter ytterst förmögenhet altijd emoot/ och wär nädigste Herres Furstimne barn och effterkommande emeot honem försware / och with then rättigkeit/ som them nu aff of och honem sielf opdragen är / hålle och försware. Therföre/ såsom och för andre lagelige och stâlige orsaker stul / aff hvilke en part vhi Linköping; affstedh finnes vpråknedel/ Ed hafwe wij icke kunnat H: F: M: Hertigh Johan Rijksens Regering opdrage och opåträngel/ och thet therföre så myckit mere/ at wij wäl haffue kunnat besinne/ at H: F: M: icke haffuer kunnat vhi thenne fine vngt åht sådane last och börde som Rijksens Regering vhi thenne besvärlige tisden medh sigh haffuer/ at vthstå och drage/vthan så frampt wäre Fiender skal stee tilbôrligh moestånd / och Rijket komme til roo igen/då behöfves thet til näst Glâdz nädige tilhîlp och bij:

biständ en mogen och förståndigh Dsverheet/ som kan wette Fiender-
nes illstige Practiker at förbygge och emösta / och Rijksens fel och
brisiter bote och bättre. Hwarsdre haffue wij ödmjukeligen och slijtel-
gen bidit vår nädigste Furste och vthkorade Konung Hertigh Carl
etc. at han dd widh thenna middesamma Regering icke tröttes wille/
eller late os som ostyldige äre dthniuta / hwad somen hoop ord och
åhldsemän hafive gjordt H: F: N: emsot / vthan taga Cronen och
fullkomeligt Regemente oppå sig / och ware så här effter som här
til wårt beskydd/ trost och försvar/ vthi thenne onde och fahrlige tjd/ /
ther os och Rijket så illstigen och Fiendtligent vthan all wårt för-
skullen warde efftertrachet/ Hwilket H: F: N: epå wårt eenhållelige
och slijtige begären/ haffuer loffuet och tilsagt at göra wele / och så
Regerer och förestå/ som H: F: N: wil för Gudh och menige Sveri-
ges trogne Inbyggere tryggeligen vara tilswars / Så och så snart
then Renunciation dr stått och publiceret / och orsakerne gifwe tilken-
ne/ hwarsdre wij hafive stildt os ifrån Konungen i Pålland och hans
barn/ Så wil H: F: N: late Eröne sig/ och gifwe os innan Bartholo-
mei, om tiden tilkenne/nåd samme Eröning ha/ så/ hwilken wij alle
önske motte see vthi een lycksalig stund/ H: F: N: til glädie/ och os
och heile Rijket til hiel/ trost och bistånd. Emot sådanne H: F: N: des
nådige förklaring och löfste / hafive wijs tilsagt H: F: N: at wij wele
bewisse H: F: N: hans F: N: des ålstelige Lijffzatrvinger / så och
then vng Fursten Hertigh Johan / effter Urföreningen som här nu
gjord dr/ all huldslap/troskap/manuskap. och välwillig tienst / och hiel-
petil/ at antingen the som hafive trachte eller här effter trachte fun-
ne effter H: F: N: des Hertigh Carls/ etc. och høg. te vng Furster/ /
så och Rijksens argeste / och wele göra thette wårt Beslut om intet
måge tilbörigen warde straffede/så at andre stole hafvather en war-
nagel off. Men then høgborne Furste Hertigh Johan / hafive wijs
sampt medh vår nädigste Furste Hertigh Carl/ etc. effter høg. te Her-
tigh Johans eigne begären/ althenstund H: F: N: icke hafiver welet
wederrage thet Furstendämme som H: F: N: des salige Hersader hader
för dn H: K: M: kom til Regemente/ hwilket honom doch är i sednet
stält blefwet tilde thet Furstendämme / som salig Hertigh MAG-
NO var förordnat aff Christeligh och høgholigh i dminnelse Ko-
nung GUSTAV/ och ther medh någre fleere Låhn och Rättigheter
förbätteret / effter som then Donation H: F: N: ther opå gifwen är/

vth.

7

sthwißer / ther medh H: F: N: hafiver sig aldeles bendye la-
tet. Och effter H: F: N: des åhr och ålder icke annu tilsäger/ at H: F: N:
kan see sielss på sitt gagn och båste/ såsom ther sig bör. Therföre
hafive wij sampt medh vår nädigste Furste och Herre Hertigh Carl
etc. och effter H: F: N: des Hertigh Johans egne begären/ förordnet
H: F: N: til hielp och bijständ/ in til thes H: F: N: kommer til the åhr
at han sielss kan stå sitt före/ the Edle och Wålborlige / Niels Biel-
ketil Salestadh / Sewed Ribbing til Fästerjdh / Ture Jacobson
til Grengholm/ och Under Ribbing til Näs/ hvilke stole wart H: F: N:
medh rådh och dådh bijständige / och H: F: N: des gagn och båste
så förtre och fremje/ som the wele och kunne för Gudh alzmäch-
tigh så och för vår nädigste Furste och Herre Hertigh Carl/ sampt
Høgborne Furste Hertigh Johan / och os alle tryggeligen ware til
swars/ ther opå the en serdeles eedh och försäkting gjordt hafvre. Och
ther så wore (hwilket Gudh nädeligen affwände) at wårt allernädi-
geste Furste och Herre Hertigh Carl/ etc. medh dödh affginge/ för dn
H: F: N: des Son/ then Høgborne Furste Hertigh GUSTAV W-
DOLF til sine Aderton Åhr komme / då stal høg. te Hertigh Johan
sampt medh H: F: N: / Furstinne / så och någre andre ass infödde
Svenske Män som H: F: N: vthi sitt Testamente ther til fördene
kan/ hvilke wij hörsamme/ vnderdålige/tröstelige/ behelpelige och bij-
ständige ware wele/ så Rijksens Regering före / in tilthes høg. te
Hertigh Gustaff kommer til förbeimälte Aderton Åhr / och då stal
han inträder/vthi hafive Regering / och när han uppfyller Liugufyre
Åhr stal honom all Konungligh macht och wälde effter Sveriges
bestressne Lagh opdragen och öfverantvärdat warda/ som han såsom
en rått regerende Konung til Sveriges Crone och Regemente bör
at hafive. Och hvad som i medler tjd kan ass the vng Furster för dn
the Liugufyre Åhr upfolt hafwe/ begåres eller medh theres F: N: der
trakteres och handles antingen affen eller annan/ thet stal alt ware
kräftlids och ogilt. Wij hafwe och samtyckt och bejaket / at effter wårt
nädigste vthkorade Konung Hertigh Carl/ etc. hafwe lofwet och tilsagt/
at H: F: N: wil late författe vthi sitt Testamente/huru såsom Rijksens
Regering/ hvor H: F: N: något dödeligt widhkommer för dn then
Høgborne Furste Hertigh Gustaff Adolf kommet til sine åhr / stal blif-
ve föreständen/ och the Män som ther vthi stole blifwe brukede/namnp-
giffne medh annat meer/ som H: F: N: kan tändia Gudi kan lände til
åhet

ahre / och thette Konungrike och alle thes Inbyggere til gagn och
gode/och samme Testamente/ vthi alle mätte/ så stölle och ordinere/ at
thet stal grunde sīgh opå Gudz all werldzlig/och Sveriges bestress-
ne Lagh/och medh föregängne handliger och beslut / komme öfverens/
estter som i then oprättade Arsföreningen/ som här nu gjord är/ fö-
melt warder. Thersöre så wele wij vthöfwer samme Testamente hälse
och ther til hielpe / at the må blifive aldeles och i alle sine Puncter eff-
terkommet. Och effter Regementet nu således kommet åt ifrå Konung
Johans manlige Lijffzarwingar/ för theersaker stuld som förmälte
är/ och än nu ytterligere vthi then Renunciation som aff Trycket med
thet föreste stal vthgå/stole blifive tilkenne giffne/ och thet vår nädige-
ste Furste och Herrs Hertigh Carls etc. samt H. F. N. des manlighé
Achte Lijffzarwingar opdraget och tillagdt. Thersöre så hafwe wij
nu then gamble Arsföreningen föryet/ och in opå thenne närvaren-
des lägenheet rättet/ effter som hon vthi Bookstaven lyder/ hvilken
och medh ther föreste aff Trycket stal blifwa publiceret och vthgå. Och
ther så wore/ at negon effter thenne dagh funnes / som ville anten
lénligen eller oppenbarligen / göre samme Arsförening och thet Be-
slut som nu här gjordt är/ til intet/och ther. Det handle / och antin-
gen ville komme Regementet in opå een annan familie, så länge ne-
gon aff vår nädigeste Furstes och viktorade Konungz Hertigh Carls/
etc. eller och then Hdgberne Furstes Hertigh Johans Lijffzarwingar
igen/ eller och göre ther til itt Walriske igen/ ther igenom thet
tilförendede kommet opå alsomförste olycke såsom Historietne neg-
sampt vthwisseller och undersöde sīgh at trāngie sīgh fram för Ko-
nungz Gustaffz manlige affödhe. då hafwe wij os så samsatte och be-
sluter/ at wij wele ther til hielpe/ at then eller the/ hvilket the och wa-
re kunne/ en eller stere/ som then meningen hade / stole blifive sem Föd-
rädere straffede/och theres godz confisceres och leunes under Cronan
och ther the hafwe så störe barn effter sīgh/ at the kunne hafive wett-
stap och wette em färdant förräderij/ och thet ikke oppenhare / då stole
the så samme straff som em Fördärdeerna förmält är. Men openbare
the Fördärdeernes etibörlige förehastwande / då stole the niute the res
Fördärdegers godz/ och Fördärdeerne straffes som Förrädere vthan no-
gon gensävelse. Men at the öfvermäger/ så at the ingen wettstap ther
em hafive kunne / då stole Fördärdeene miste lijff och godz och barnen
blifive widh ähren/ och aff Godzet så myckit Fäderne tilkommmer) intet

be.

bekomma/ vthan Mddernes allene/ medh mindre än bewijsligt är/
at hustru medh bonden hafwer wist och gjordt sīgh delachtigh aff
samme förräderste handel/ och då stole the icke heller bekomma negot
aff Mdderne/ vthaa både Fäderne och Mdderne/ ware under Cro-
none förfallet / Thesljest så stole the ey heller vthi något högt kall
här i Rijket warde brukade/med mindre the serdeles niute konungens
näder / och thet med theres trogne tienst emot Konungen oc Rijket
åter igen förtiene eller förtrove kunne. Och effter H. F. N. hafwer
givnit os tilkenna/ at the som vthi Linköping stode theres straff/ så väl
som och Hogenstild och Claes Bielker/ som vthi H. F. N. des förtva-
ring och hchelse är/ hafwe och ibland annat theres misshandel/wa-
rit vthi samme meuing / och ther medh omgått / at the hafw emått
wände thete Rijkes Regering ifrån Konung Gustaffs manlige af-
föde / twert emot Arsföreningen/ och in oppå sīgh och theres effter-
kommande / eller och komma Rijket aldeles til itt Walriske igen/
hwilket H. F. N. hafwer medh mänge stål och Argument bewijs/ effter
säsom the och vthi Linköping thersöre satfalte blefive / brede widh the
andre/effter som Domar och Uffskeden vthwissert. Och förthenkul be-
gäret/ at hans barn må/ ther til minnesbeta hafiva/ at the aldrigh
effter thenne dagh/ måtte warde tagne vthi Rijksens Rådh eller en-
dre höge besafningar här i Rijket. Så althenstund gemeenligen see
pläger / at barnen snart förgldme theres Fördärde öfverträdelse/
medh mindre the hafwe een dageligh ihogkommelse. Thersöre på
ther at theres barn måge komme ihugh ther obeständ/ theras Fördär-
de/ sīgh företagit hafwe/och för färdant obeständ/ tage sīgh theste me-
re til ware/ effter man aff dageligh försarenheit förnimmer/ at opå
barnen plägar gemeenligen Fördärdeernes odygder årfwas / Så haf-
we wij förthenkul så besluter / at hvarken theres barn / som vthi
Linköping rättede blefive / ey heller theras barn som nu fängne är
stole här i Rijket blifwe tagne vthi Rijksens Rådh eller något annat
förnämligt ämbete / medh mindre the serdeles niute Konungens och
Fursternes näder/ och late uppå stijne / at the medh fult alswat väl
mene theres Fädernes land/ och theres naturlige Arsförer/ så länge
the Christeligen och väl regere. Elliest måge the så länge the fö-
halle sīgh rolingen och stille/och hielpe til at Rijket må gā väl i hand/
blifive vthi theras Fädernes land/ och niute the Adelige och wälfang-
ne Privilegier. Doch skal här medh icke ware meent / at the stole sīgh
med

B

med

medh någon Littel yttermere besatta / hvilken theres Föraldrer v-
thaff Konung Erich och Konung Johan förwerfvet hafwe / en hel-
ler nogot het godz / som the til Friherre stånd / afföre de Konun-
ger bekommet hafwe/niute eller behålle/ til een åminnelse / at theres
Föraldrer icke hafwe kunnat ^{håve} / vthaff hvilke the sådana gunst
och näder/hdgheet och nampn bekommit hafwe / vthan sådant platt
förgåtit/ och welet framträngie sigh / förr theras naturlige Össwer-
heter/hvilke them aff Gudi hafwe warit fördnade/ och för het go-
da them hafwer warit bewist/ så otacksamme warit. Men theras arff
och egit/så myckit them aff theres Föraldrer bör at årswa / stole the
behålla Broder broders lott / och Syster sisters lott/ så månge som
sigh här in i Rijket begifwe wele/ efter then Cration, som på then-
ne Rijksdagb vthgången är/ hvilkenhet försunat / hafwer föbru-
tit sitt under Cronon / efter som här efter följer. Hwad Hogen-
stild och Claes Bielker belangende är/ medh them skal hållas som vti
Linköping besluitit bleff. Bijdere andoch var nädigste Furste och
Herre / at wij samptligen / låte vthi Linköping / vthgå vart öpne
Stämpning/til alle them som aff Rijket wepe fro/ at the gulle kom-
ma hijt in i Rijket / innan tree Terminer ¹⁵⁰⁰ / vthi samme Stäm-
ning wore förmålte / och sware til hwad som H. F. N. och wij kunne
hafwe them at tillte / thet samme wij och tilbiude of emoot them i-
gen/ såsom och tilsade them varfå och frie Leigde/ at them vthöf-
wer lagh och Rätt/ intet skulle/ vthi någon måtte wederfares: Men
så är än nu ingen aff them kommen tilstädtes / en heller hafwe the gif-
vit tillkenna/ hwad laghligge förfall som the hafwe / therfore the haf-
we samme vart Stämning försutti/ och liktväl liggie the ther vthel/
och bestyille H. F. N. och oss / at wij hafwe drisivit them aff Landet/
och gjorde them alt dñwerwåld och orått. Så på thet at heele verlden
må see/ at wij icke trachte efter theras stade och fördärf/ oansedt at
them inge näder ytterligare wederfares borde/ så hafwer Hans F. N.
och wij samptligen besluitet / at wij än nu sät samme och eendräctig-
heer skuld/genom varre öpne Edicter wele tilsäye them/ at the begifwe
sigh hijt in/och så lagde/ at the åre här i rijket hos H. F. N. tilstädtes
Ser Månedet efter samme vart öpne Breffs Dato, och sät fätre
H. F. N. och Rijket/ at the wele göre ett medh os/ och aldrigh nu el-
ler i framtiden/ medh ord eller geruinger / hemligen eller oppenbarli-
gen handle emoot thetta loflige Beslut och Födning som nu oprättet
och

6.

och gjordt dr/och the som het görendes warde/ the stole bekomma the-
ras godz/ och egendom igen! Men the som het icke göra / vthan thenne
wår Cration vthslå och förachte/ the stole aldrigh sedan innen Swe-
riges grenzer någon fridh bekomme/ vthan hvor the kunne blisva här
in om Grenzen beslagne/ då straffes som Förrädere/och hvilken sedan
them hyser och herbergerer eller til hielp kommer/ medh penninger eller
penningz warde/ innan eller vthan landz/eller och medh bress och budh
besöker/ han skal achtes lije godh medh them/ och aldrigh hafwe fredh
eller hemvist innan Sveriges grenzer / och alt hans arff och egen-
dom/ löst och fast/ ware sallet under Sveriges Crona. Doch skal här
medh icke förlåsas! Jören Posse Knutson/ och Jören Posse Nilsson/
samt the som hafwe warit medh them vthi theras förräderij/och medh
them aff Rijket wckne åre/ såsom och icke heller Grefwe Erich/ Gref-
we Axel/ Grefwe Gustaff / Johan Gyllenstierne / Erich Gyllen-
stierne och Axel Gyllenstierne / medh mindre än the serdeles niute
var nädige vthkorade Konungz näder / och innan ser Månedet sigh
hjut försöge/ Ther efter the stole hafwe Sex weket dagh här at för-
töfwe/och theras saak försone. Och hvor the innan sät de Sex we-
ker dagl/ icke kunnen, ^{ej} ie och försone theras saak / så skal them sät
öpet och fritt at drage hedan aff Rijket igen / och sedan stole the al-
drigh hafwe fredh innan Sveriges Rijkes grenzer/ vthan theras godz
skal kännes under Cronan. I lija måtte hafwe wij och samtycket
at the som antingen sät theras Studier/ eller och til at försöke sigh i
krig och andre salter/ vthan Rijkes stadde åre/stole och blifwe kallade
hijt in och försätre var nädigste Furste och Herre / os och Rijket
om theras trygghet och trohet/och sedan the thet hafwe gjordt/ mäge
the drage hvor them synes. Hans F. N. hafwer och losvat och tilsagt
at the som H. F. N. förnimmer ingenia hafwe/ och kunne i framtij-
den tiene theras Fädernesland/ them wil H. F. N. hielpa/ at the the-
ras Studia stole kunne fulsfölie/ och sigh ytterligare i fremmande land
forsöke. Men hvor thet het icke göre wele/ och sigh hjut in begefire/ då
stole the wara lijeachtade medh the Andre.

Ytterligare/ efter thet wij förnimmer / at wäre siender icke
wele late sigh til nägre lidelige fredzmedel benägne besinne/vthan then
Polnische Canzleren hafwer vthi sinne bress til var nädigste Furste
och Herre/ sådanne medel föreslagit/som wij i alla ewighet/ icke tän-
cke til at wedertage och undergå / vthan welheller väge ther vthöf-
wer

wer alt thet wij vthi thenna Werlden ägt. Theslrikes så är och wår
nädigste Furstes Sendebudh (som H. F. M. i siord effter the Pål-
ers egen begären/ sände åstadh til Lijffland / som wore Axel Kurck
til Annula och Hendrich Horn til Kanckas / at the skulle handle om
stillestånd och fredh) tilingen handel medh the Påler komme / vthan
ndr the hafwe förenummet att wäre Commissätier hafwe warit fö-
handen/och welet effter theres egen begären trachtere medh them om
fredh/ då hafwe thet aldeles afflagit / och dragit sin koos. Ther-
före medhan wij icke kunne ware för them oanfechtede och nitte fredh/
then wij doch medh alle omliggende Potentater gerne wele så mycket
och mägeligit är/ hålle withd macht / vthan the Påler siefwe hafwe
krijget begynt / och som Fiender hijt til os sigd medh theres Konung
begifwit! Så nödges wij grippa til the medel / thet medh wij kunne
os och Rijke emoot them försware. Och hafwe förtzenstuld opå then-
ne Rijksdagh enhålligen samtykt och bewilger / effter som then
gjorde Bijaffstedh vthwiser/ at wij opå Try åhr/ räknandes istå then
förste Maij näslkomande / wele hålle extra ordinarie i marcken e-
moott the Påler/eller hwad andre Fiender/ sige sig opå Rijket ubgde
kunne (andoch wij dnu Gudi se loff ass in wette) Nyotusend man
til häst och foott/ både frenimande och inlänske / hwad folk som man
kan komma til vidge / och lust hafwe til at tiene / och them Mänadt
istå Mänadt. eres richtige betalning gifwe / förrhan hwad Folk
som H. F. M. ass Rijksens åhrlige Rånte och inkompst kan komma
tilväge. Och hvor wij innan thet at the Try åhr äre vthe/ icke kunne
komma til en lidelih och Christeligh fredh / då wele wij än ytter-
ligers komme H. F. M. til hjälp medh alt thet i vår förmgenhet wa-
re kan! Och för än wij nogen tisdh wele tage Konungen i Pålland el-
ler hans afföde igen/ eller tilstädie at Sveriges Rijkes grenzer stole
blifwe förminkede/ tisättie och wäge ther vthöfwer alt thet wij ägt/
Ja och siefwe ljußvet medh. Och hafwe wij som ass Krigsfolcket är/
både Rottare och Knecker/ så månge som här opå thesa Rijksdag haf-
we tilstädies warit/ både för oss siefue såsom och på märe. Metthörd-
ders wägne som hemmedre/ os tilbudit/ ljußvet och tiltagdt/ at wij os
gerne wele bruke late / chvar H. F. M. ass Rijksens wägne thet be-
gäret/ och os så medh Hästar/ Wåtar och Rustningar förförte / som
ther sigh dgnat och böt/ och såsom åhrlige Krijazmän föchälle / så at
Rijket skal warit ther medh tunt / och H. F. M: hafwe ett åhndte åt:
Men

Men ther någon ibland Krijgsfolcket finnes som större lust hade/ at
ware hemme / än söke Fienden och late sigh bruke/ då är så aff os en-
hålligen beslutet / at the stele medh the andre Rijksensi undersäter
hjelpe til at vthgöre then hjelp som här aff os alle bewilligt är / at
vthföre Krijget medh. Och såsem wij os nu således som bemält är/haf-
we om the förnämste Punter samsatt och föreneret / Så hafwe wij
och nägre andre Punter/ som Rijket och Regementet til bisständ och
thes Inbyggiere til gagn och gode lände / vthi betänkiande tagit/ och
ärer ther om och så öfverens wordne/och hafwe enhålligen så beslu-
tet som här effter följer.

Först/ At andoch vthi Stockholm bleff afftalet/ at Sveriges
Lagh skulle öfversees och Corrigeres/ och sedan then wore i alla landz-
ändar förkunnet och gillet/ samt medh Rijksens Necesser och Stad-
gar tryckies/ och då nogre Personer blifwe namngiffna / som samme
arbete skulle förhänder tage/ Så förnimmer man doch liktwäl/ at in-
ter år ånnu til salen aff them gjordt. Hwarsöre hafwe wij nu åter
samtykt och beslutet / at samme arbete skal aff nägre gode och fört-
ständige Män åhdeliga ställes i wärcket / och medh thet förste til en
godh ånde vthföres. Ordfhcole the som ther til deputerede blefwe/kom-
me medh thet förste til Stockholm tilstädies/och ther opå Croones be-
fostnat blifwe underhaldne/ in til thes arbetet är bestält.

Til thet Andre / Andoch på nogre framledne Herredogter är
berädhslaget wordet/ huru the märgo olaglige Siugfärder och gä-
ninger/ ther medh Undersäterne blifwe betungade/mätte på thet fo-
geligeste och bäsle/ at warde affstasse/ då är doch liktwäl ther medh
än til thenne tjdh icke til någen godh ånde kommet / at undersäternes
tunge hafwer i then mätten tunnet blifwe affstassat / oansedt at Of-
werheten hafwer gjordt sigh ther om bekymber negh / at både medh
gode Ordninger och dyne alswarsamme Mandater beslijctet / sådant
at förekommie och affstasse. Så althenstund at samme Siugfärder
och gästningar/ löye om Åhret olisse mehre än som Almogens åh-
rlige vthskylter/ och Almogen blifwe ther igenom öfvermåtton betun-
gede och vtharmede/ så at the icke förmå vthgöre theres åhrlige Skat.
Therföre så hafwer os samptligen intet bättre medel synz sådanne
olaghligre tunga til at affstasse/ än at Almogen mätte göra een wijs-
penninge hjelp/ ther til the sigh och godhwilieligen hafwe tilbudit / eff-
ter såsom vthi Bijaffsteden både em thet och aanat mehre finnes wa-

Wij

re

re förmålt. Och at sedan stole Gästegifwere på alle wäger sätties/ och ther som icke endr nogh/ då twå/ tre eller flere förrordnes / efter som lägenheterne tilsäye / som alle gästninger optage / och tift stal hvar och en/ så wäl Cronones tienere som andre/ som i Landet reesel draghe och betale för sig hâde kost och fordenskap / efter het Mandaz lydelse som vår nadigste Furste och Herre ther om vthi sitt Furstendomme hafwer latet Anno &c. vthgå hwad som Cronones eigne eller Adelens tienere tiskomme: Men andre som färdes i laadt/ såsom Käpmän eller h'wadh folck het hâlst kan ware / the mäge förljite sigh medh Gästegiffueren som the bâst kunne. Och ther flere gäster komme til gärdén/ in som Gästegifweren kan kyse eller herbergeta / då må han them til sin näste granne wisse/ som lagh säger / at the niuta sammaraatt sem Gästegifwere/ Men när Kriiggfolcket / Ryttere och Knechte stole upfördres til Munstring/ zogh eller reeser/ då skal them aff Öfverheeten gifwas Midnadt eller weke peningar / efter som lägenheten tilsäger / och therföre stolethe hvar the liggi eller framdraghe betale för sigh / och ingen Prest eller Bonde vthan betalning gäste / Ther om Commissariens som them opfordre sampt wedh Kriiggbefälet stole hafwe medh theres underhafwende Ryttere / Knechte inseende/ så frampt he icke wile tilbörigen blifwe straffede/ hvar annorlunde stek Sammelunde stole och the gode Män aff Adelen/ the ware sigh innan Râdh eller vthan/ når the eller ther tienere/ landet deage för sigh / sär sem Cronones tienare betale / når the til Cronones hânder komme / och någon fordenskap hafwe wile / och förtentkuld mäge the medh theres Bönder om en hielp / efter som the bâst kunne medh them blifwe öfver eens / handle. Och Öfverheeten eller Öfverheetennes tienere stole theres Bönder medh inge Stiugfärder eller omväggnings gästningar berunge/ vthan för godh och redeligh betalning. Men när så hânde kan / At the gedz män som vthi Rijksens Râdh är / blistre vthi Rijksens drender någon wijdan wâgh förestickade/ då skal Öfverheeten hem medh nödhtorftigh tâning firsörie. Och therre hafwe wi enhâllsigen om Stiugfärder och gestningar stadget och beslutet. Be finnes någon sem hârt emott handlet / och antingen någon Prest eller Bonde vthan betalning göster / då stole Befalningmännerne och Fougderne sampt medh Kriiggfolcket och Almogen / som når kunne stodde ware / tage fatt på them / eller the samme / the ware sigd en eller flere / och sedan late dem ther öfver gå / och straffet efter följe vthan alla nöder / och ingen Appallation eller opstöff hafwe till Öfverherten eller

eller någen annan / hvem ther hâlst wara kan/ och ther öfver stole stâd/ hâllerne / Fougder och Befalningmän hafwe ett stjigt inseende / at ther medh laghlichen och stâligen hâllas / eller achtes för Rijksens ot tog ne Män / och affärties ifrå kall och embete / hvar the här vinnan an se någon wilie eller wenstap/ styldtap / Mâgesâmie / eller hwad nampn the hâlst hafwe kan.

Til ther Tridie / Efter wij förnimme at thet Mandat som vår nadigste Furste och Herre / för någon tijdh sedan om Myntet hafwer latet vthgå / Rijket til gode / warder vthi månge måtte öfverträdt/ Så at ändoch H:F:M: hafwer förbudit / at ingen skulle gifwa för en Rijks daler mere än Trettio tw Nurnstken Swenskt mynt / så oliswer thz doch lijkval intet achter. Therföre så hafwe wij samtyckt och bewilget / at en godh Rijks daler må gelle Trettio sex bre / Doch stakingen fördriste sigh widh högste straff mere therföre at gifwe. Therlikes så skal och vthi Rijket intet annat Mynt vthi handel och wandel gå och gälla / än Swenskt mynt / slagne Daler och Gull / widh thet peen som Mandatet vthvisser. Och efter wij förnimme at en part hafwe taget tisfelle / vth -het som vthi Mandatet står / at intet annat Mynt skal gälla än Swenskt mynt / Gull och slagne Daler / twere emot Mandatzens röte förstånd / at truga vthaff Bönderne för theras vthlage / allena Gull och Daler: Så althenstund sâdant är otibörliget / Therföreså hafwe wij stadget och besluttit / at hvilken som truger någon Bonde / at gifwe sigh slagne Daler eller Gull / når han tilbunder Swenskt mynt / och icke later sigh nöye medh thet Mynt som Bonden aff thenne benemde trenne slagh hafwer râdh til / Åt han en Fougder / då skal han straffas som en tiwss och Förrädere / åt thet och en aff Adelen / miste sine Adelige frijheetter och privilegier. Och såsom en Rijks Daler vthi handel och wandel skal gälla Trettio sex bre / som nu bemålt är / Så stole och bâdhe Cronones och Adelens Fougder them för så myckät vthi Almogens vthlager opbâre / och ther efter görs theres Râkenskap.

Til ther fierde / Efter thet här vthi Rijket hafwer warit aff ålders tijdh brukeligt / efter som Historierne vthvisse / ther om och några Stadger och Necesser / aff framfarne Konunger / Regenter / Rijksens Râdh och Ständer finnes ware gjorde / at brede widh thet godz som vth -het / att fördes / skulle lessfreres en wissinha slagne Daler eller Silfwe Myntet / Så på thet at godt Mynt må komma i Rijket / så hafwe

Vlor. Dom
M: 153+

J: Agalio Soli
fia.

hafwe wijs och nu samme Stadger förenet / Så at alle köpmän som
handel och wandel drifwe / the ware sigt inlänst eller fremmande /
skole medh hvarie hundrade Daler wärde vthi godz som the vefsöre /
leffcere på Tollen Tije slagne Daler eller Tingu lodh Silfwer / och
therföre anamme strax igen vthi Swenske Mynt / effter thet strädh och
korn / som nu gångse är / sin fulle betalning igen / för hvar slagne.
Daler Trettio sex Runstycken / och hvar lodh Silfwer Sexton dñe.
Och hwilken sem icke brede widh hvarie hundrade Dalers wärde sā
många slagne Daler eller Silfwer leffrerar / som nu bemålt är / då
skal honom blifwe förbudit at före godzet sin koos / Doch māge the
Swenske Borgare hafwe Respijt til at leffrere samme Daler eller
Silfwer på Tollen / in til thes the komme tilbakeigen / och hafwe the-
res reese fulländet / då skole the effter hvarie Ett hundrade Dalers godz
som the effter Tollordningen hafwe vthfördt aff Rijket / före in i Rij-
ket igen Nijetijo Daler i hundrade Dalers wärde / och brede widh the
Nijetijo Daler / Tije slagne Daler / eller Tingu lodh Silfwer på
Tollen förtildörlig wenz leffrere / effter then Ordning som för är sagde
Nemligens för hvar Daler Trettio sex dñe / ges för hvar lodh Silf-
wer Sexton dñe / Hwilken ther icke gör haff / Förbrutit förete gängen
Fyrtijo mark Swenske / annan gängen godzet som han in-
föder.

V. 1. b. fol. 177. b.
ob. 1. b. fol. 177.
al. 1. b. fol. 177.
b. 1. b. fol. 177.
d. 1. b. fol. 177.

Til thet Fempte / Så hafwe wij och stadget och beslutet / at ingen
Fougde eller Besafningeman skal hafwe macht at lägge Almogen
gärdet / hielp eller annan tunge opå / vthan han hafver öfwerhetenes
understrissne breff och vthryckelige besafning för sig / och hwilken som
annarlunde b:finnes at göra / han skal straffes sāsom en Förrädare / och
Almogen stole icke vara pliktige at sware honem til någon deel / som
han säledes vthan Öfwerheeten wettstab opå lägger. Och på thet
undersäterne māge wette hvadöf besafningar som Öfwerheeten later
til Fougderne vidga / sålate the late Almogen bekommue wisse Copier
aff alle the breff och besafningar som the bekomma / och läse sielfwe bruf-
men för him.

D. 1. b. fol. 177.
/ 1. b. fol. 177.
L. 1. b. fol. 177.

Til thet Sierte / Samreledes hafwe wij och beslutet och sam-
tykt / at ingen Laghman / Hdredphöfdinge / Cronenes Besafninge-
män / Adel eller någre andre / vthan dege Öfwerheten sielf skal hafwa
macht någre holsaker eller andre bbgmålsaker at tilg:fwe / igenom
fungi ser / ned ryppse eller förljsta / Vthan late hem komme fet Lagh

och för rätte / och then ransakes slijtes och åthskilles. Och hwilken som
warder beslagen at annorlunde handle / han skal straffes sāsom en Förr-
ädare.

Secund.
Til thet Siunde / Hvadöf Måäl och Wicht / både vägh / Pyn-
dere / Bisman / Skälpund och Guldwicht tilsommer / sāsom och Jor-
derfning och Konungs Ressit / Så hafwe wij nu sāsom tilsörende vthi
Stockholm heimstält och waldgjfwit wår nādigeste Furste och Herre
medh Rijksens Rådh ther om at beställa / effter som Rijket och under-
saterne kan ware gagneligt och drägheligt. Och skal til hvar Landz-
ände ett wist Måäl och een wif Wicht för stickes / och vthi hvar Landz-
ände en Edsworen karl tilsätties som samme Måäl och Wicht ther
effter gdt / hwilken för sitt arbete skal tage thet som ståligt år / och effter
som then som hoos honom låter göra / kan blifwe medh honom eens /
och icke dycke sitt arbete öfvermåtton / och thet skal icke ware flere eff-
terlåtet / at göra Wicht eller Måäl / vthan then samme allene / som
ther til satter och Edsworen år / vthan then ther medh warder beslagen
eller annet Måäl eller Wicht vthi handel och Wandel bruker än thet
han hafwer gjordt / sān Edsworen år / Deceles til een tiwss.

Terza.
I lije mātte hafwe wij och samtykt och bejaket / at Alnen här
vthi Rijket skal rättes effter Nyholms aln.

Quarta.
*Rap. 177. b.
R. 1. b. fol. 177.*
Til thet Ottonde / Effter thet Sweriges Lagh innehäller / at
når Konunger will barn sitt gifta / då äger aller Almoge ther til hielpa
och vthi saligh och högholigh Konung Gustafs Testamente warder
förmålt / at hvar Konunge därtter skal bekomme til Brudhestatt / når
hon til gifte gänga / Ett hundrade Tusende Daler. Men vthi Lagen
och Testamentet warder icke til thet ringeste ord förmålt / huru myckie
hvar effter sitt ständ ther til hielpa skal. Therföre så hafwe wij opå
theño Rijzdag bewilget / at H: F: M: med Rijksens Rådh göra ther om
framdeles een Ordning / ther effter wij sedban når thet fallet händer /
doch icke förr / gerne wele hielpe / så at samme Summa som vthi Testa-
mentet förmålt warder / nāmigen Ett hundreda Tusend daler blifwe
fulls.

Quinta.
*A. 1. b. fol. 177.
fond. Aug. 6. b.
3. Compt.*
Til thet Nijende / Vthi lije mātte hafwe wij och samtykt och
beslutet / at vthi hvar Hårede stole wisse Almogenmåu tilsätties / och
blifwe så månge som Almogen kunne röddtorstigen behöfwe / och
hvarken mere eller mindre / och the samme stole gifwes Cronen åhsl-
gen

gen en Daler / ther fört Fougderne sāsom för annan Rānte skole göre
rede och Råkenkap. Men the Åmbergmān som vthi Håreder icke behöf-
wes / the skole drage in i Ståderne / och ther boö. Sammaledes
haffwe wij och beslutit at vthi alle Stådher skal Klädehws ware / oc tijt
skal alt kläde föres och besessdter än ther sals / effter som Lagh säger.
Tilhet Tjande / Andoch H: F: M: des breff dre vthgängne på

Til thet Tijonde / Andoch h: f: n: des breff ore vthgungur p:
athstilige tijder / at ingen som någon förlänning aff Cronon hade
skulle ther med fördreste sikh behålle Tijenden / Gårdet och andre ovisse
Parzeler / med mindre thet wore vbi förlänings breffivet vthtryckeli-
gen förmålt f: Såsom och icke heller fridkalle Almogen som them förlånt
är / för Skutgårdar / försler / och försler / Så förenimme wiſ doch liſ-
kväl / at en part vnderstā sikh at spbäre och behålle thet ene medh thet
andre. Hvarföre hafwe wiſ här sā afftagdt och beslutet / at hvilken
som blifiver ther medh beslagen / at han tager mere aff Bonden / än som
förlänings breffivet vthwiſer / eller och them fridh kaller vthdſvet thet
som i förlänings breffivet är effterlatet / dā skal han miste samme fört-
länning / och stole både Hoffindn och Knechtey / som Adelens bñder /
göre thires rätte Tijendo in i Kyrkeherberget. Eb ingen therföre ware
frii / Behan chwem som blifiver beslagen / at behålle Tijenden inne m:
sigb / skal tilbðeligen blifwe straffer / och skal Tijende göres sā wäl utaf
ther som wärer ovå Swedelandb / som på Åkeren.

Til thet Elofste / Så hafwe wij ech stadgat och beslutet/at efter
alle som i Hård och Laghsagu bœ / wele haffwe lijké Lagh och Rätt / oc
kan skee / at then som oförmögnest åt han kommer offstaft för Ting och
Rätt. Thersöre så stole och alle gðre Hårdz och Lagmans penningar
lijké vñ / så väl rytttere som knechteer / Torpare som halff och heel besät-
ne / och ingen ware thersöre frij / som Hård eller Heman haffwer.

Til ther tolffe / Effter thet vdi Konung Gustafs ridders
och hdogförligd i äminnelse) då är en Landordning gjord / hvilken os åt
dit bieflven förläsa / oc althenstund ther vbi är mycket nyttigt förfat-
tet / hurnledes Lagh och rätt / så och en godh politie vbi rijket mätte
wedh macht hållen blifwe / sumpt medh annet meere som rijket och rego-
mentet til walfård och beständh länder. Ther före hasive wij os här sá
sumsatt / at samme Ordning stal aff thet gode män som Lagboken öfver-
see skole / och medh thet samme öfversees / vch effter thenne tids lagen
er rätes och förbätters / och sedan brede vidh Lagen warde publiceret

Lil thet Trettonde / Eftter thet man förnimmer at mylit be-
drägerij steer medh thet Odzmundz Jern / som vthaff Rijket stepes / så
at thet bliswer illa hugget / och ibland Odzmunden inslåe understundom
i faten / Koppar / Lodh och annat / som föres aff Rijket / och inter för-
tolles. Theflijkes så finnes understundom en heop steenar ware ibland
Odzmunden inslagne i faten / och faten swickligen och ille giorde / theri-
genom Jernet bliswer förachtet och wanirytet / hoos the fremmende.
Therfore hafwe wijs samptligen för godt och nyttigt anseidt / at alt Odz-
mundz Jern måthe vthslås til Stånge Jern / fört an thet föres aff rij-
ket / och Borgerkapet i Ståderne ther til late byggie och oprätte Ham-
brar / på thet then winsten som the fremmande ther off haffwe / måtte
ware hoos the Swenske vndersäter. Men thet Odzmundz Jern skal
ändeligen föres aff rijket / då skulle Edhsivorne wräkere i Ståderne til-
fattes / som Jernet sampt medh en Edhsivoren Tollenär besee / fört an
ther infattes / om thet är så hugget som thet sigh bdr / och Bergz Privi-
legier vthwiſe / så och faten wdge och med Stadzens märcke brenne / och
ther vthdswet årenär Odzmunden infattes / så at thet medh ické någon
skalkeet steer : Och thet sedan något bedrägerij finnes / då stole Wrä-
kere sampt medh Tollenäten i then Stadben ther Jernet är enfattet /
tiltales / och therfore bliswe straffade. Vthi hvilken Stadh som och
Edhsivorne Wräkere ické finnes ware tilsatte / tå stole Borgmästare
och Råd bdtta therfore hwär gång Syretje mark. Theflijkest så stole oc
Besafningsmännerne oc Fougdterne uppe widh Bergslagerne hafwa
ther gran acht / at Odzmunden bliswer rått huggen / oc stångeserner rått
vthslaget / eftter som Bergs privilegierne innehålle / så framt at the icke
wele som Cronones otrogne Tienare bliswe straffade.

Årföreringen

L: b: e: re: er: ing: 11.
2. 1.

Som aff menige Rijksens

Rådh/ Ridderstap/ Biskoper/ Prelater/
Ständer/ Städher/ Krijgzfolk/ och then menighe
Man/ är blefwen föryet och eendräcteligen stadsfåst
och bekräftiget vthi Norköpings Her-
redagh.

Then 22. Martij/ åhr 1604.

STOCKHOLM,

Tryckt aff Ignatio Meurer/ och fins
hos honom til köps.

ter/ så skal öfuerheten vara plchtig/ henne med en åhrlig Brudestatt at
afläggia. Och ther så är/ at hon tager en sådan Man/ som Konungen
eller Fursten kan late sig med åtudjartå skal oc samt Lähu wijdare war-
da förlänget in oppå honom/ och bægge theres Achte mansarfsingar.
Härredz hōfslj.
Si Hārdz kist.
400 f. Bladz 100.
Til ther Femptonde: Andoch vthi Stockholm bleff beslutit/ Åhr etc.
1599. at halsparten aff Håredz sakören skulle Håredzhöfdingen behållas
oc thē andre halsparten skulle komma i Håredzkisten/ så förenimtar man
doch/ ut sådant beslut åt måst vthi alla Landzänder och håredet här i rijk-
eten/ vthi ther fallet intet effierköint. Hvar före åre wij ånnu så öfwer-
ens wordne/ at håredzhöfdingerne samt med Fougderne/ skal åndeligen
late komma i Håredzkistan thē halsparten aff håredz sakören/ som beslu-
nes kan vara fallen sedan sajne beslut giordes opå Håredz deelen/ oc ther
skal hållas ransakning om/ ester domböckernes lydelse oc Fougdernes rā-
nungen först ina stee rätt/ och Håredet icke blifwer trängdt ther istå/ fö-
epå en almenelig rijkzdag friswillettigē/ oc enhålleligē åt besluttit. Hwil-
ken håredzhöfdinge eller Fougderi so här om icke riktigē bestedh göra kan/
skal affättias af sitt håredzhöfdingzdethe/ oc *Nydtē* af sitt Fougderi/ oc
aldrig vara om något Embete betrodd. Theslikest så stola oc håredzhöf-
dingerne och Fougderne hvarat åtrianåt domböckerne oc råkenkaperne in-
lefftert/ hvilket åhligē wid høgste straf om Johannes tijd stee skal/ gera
bestedh hwad so i håredzkistan dr koniet/ oc ther opå drifwa/ at når fö Ero-
nones oc håredzhöfdingens del blifwer giord/ at ec thē del som Håredet
hafua bdr/ blifuer oc vþbutē/ så framt the icke bæde therföre wele tiiböligē
blifua straffedes/ so förbemålt åt ec betala ther ofrē opå huad fö thet vti se-
lar. Til ther sidstes/ så är/ oc af os besluttat/ at hvar i riksens läghet så tis-
sade/ ec omittångde/ at wår nädigessöfwer hez närmare/ antingen vthan
Landzeller inanbehöfdes/ oc H.R.M: fö Riklets gagan/ oc bæste stul/ måst
dragga vtdfwer Rijksens granger/ så skal ther med hållas ester Stockholms be-
slut/ oc H.R.M: Ingalunde längre blifua borte af rijket än til Bartholomei.
At mythen förening frimisselag/ ombede oc attunigne grode och sanctoft hafwe/

os alle oc mæt hore Söderland til aogn oc gode/ eröf/ oc bisbönd/ oc then/ samt
then Alldeum/ so här i lute mælt/ af os/ se unmittelig förd åt/ wele vti alle sine Par-
tner/ bæde nu och/ framtiden/ ester som the vdi Gottskallen/ oc orden lide/ håla/ fö-
rsida/ försida/ oc fulldoda/ hafwe my samfölio/ med mære eame/ så oc födders/ oc bæ-
reders Signeter/ så förlauer/ oc underströmf/ hafsem och/ of then Högborne/ Burste/ och
Herrre Hertig Johan/ Sveriges rikes Arfurst/ Hert. til hister adsl. oc Daal/ heale/ et
och H.R.M: mi mere haest brede/ mid os ther samme gara vise/ vñlter/ H.R.M: Nemed ber/ det
mod främstelne/ ondder och olovinen/ alete/ godde/ hofwer/ Adum Norköpings/
ther 22. Martij/ åhr efter Christi födelse/ 1604.